

tages Endringer i Helligdagsloven allerede nu, burde de snarere gaa ud paa at bortskære denne Dispensationsret for Ministeren og paa at udvide Søndagsfriheden til et større Antal af de Arbejdere, som desværre ingen fik, da Lovforslaget i sin Tid blev vedtaget i en saa indskrænket Skikkelse; derfor fraraader jeg, at stemme for dette Lovforslag.

Christianen: Den sidste ærede Taler, det ærede Medlem for Kjøbenhavns 5te Valgkreds (B. Holm) udtalte, at dette Lovforslag ikke kunde vinde Sympati. Det forekommer mig nu, dog for øvrigt, at de Angreb, han rettede paa Lovforslaget — hvad han for øvrigt vistnok gjorde af en god Vilje — vare noget tynde og ved Siden deraf noget selvmodsigende. Det ærede Medlem vilde f. Eks. ikke tillade, at Butikkerne bleve lukkede Jule- og Nytaarsaften Kl. 7 af Grunde, som ikke vare holdbare paa noget som helst Punkt. Det er Grunde, som kunne føres frem, og som kunne lyde kønt, men de have intet Indhold og ikke nogen særlig Betydning. Naar han ellers paa den anden Side vil tale til Gunst for den arbejdende Klasse og al Tid fører en slig Tale, er det ganske ejendommeligt, at han netop vilde binde den arbejdende Klasse til Butikkerne paa saadanne høje Helligdage. Vi vide jo, hvor gerne unge Mennester ty hjem til deres Familiekreds, navnlig Juleaften, og vi vide jo, hvor mange Rejser der saaledes foregaar. Jeg skal derfor ganske rolig lade de Angreb ligge og vende mig til det ærede Medlem for Hjørring Amts 2den Valgkreds (R. Jensen). Jeg blev noget ængstelig, da det ærede Medlem begyndte at angribe Loven, idet jeg kender hans varme Interesse for Landboforhold. Desværre nærer han jo ikke ganske den samme Interesse for Købstadforhold. Han brugte den Udtalelse, at naar Tjenestefolk fik stiftet en Gæld, fik de ogsaa nok Lejlighed til at betale den, men der er dog een Ting, der hertil kræves, og det er, at der ogsaa gives dem Lejlighed dertil. Det ærede Medlems lidt flotte Udtalelse om, at rundt omkring paa Landet kunde Tjenestefolk saa Lejlighed til at rejse til Byen paa Søndage, naar de vilde, og de kunde saa køretoj oven i Købet, maa vist kun gælde for den Egn, det ærede Medlem er fra, og det er noget, som jeg nok vil se, før jeg tror det. Naar det ærede Medlem ikke kunde stemme for Forslaget, fordi det ikke er nogen Agrarlov, vil jeg virkelig i højeste Grad beklage, om vi nu skulde være naaede til den Tid, da intet andet end Agrarlove kan saa Fremme og Fremgang

her i Folketinget. Der er en anden Faktor, det ærede Medlem dog kommer til at regne med, og det er Købstæderne, der ogsaa have deres berettigede Krav, og jeg tror næppe, at det vil baade Agrarerne, at saa Købstæderne udelagte. Naar det ærede Medlem for Kjøbenhavns 5te Valgkreds udtalte, at han derimod ønskede Udvidelse af Søndagsfriheden, og den samme Udtalelse kom fra det ærede Medlem for Hjørring Amts 2den Valgkreds, kunde jeg med det samme ønske at saa at vide af det sidste ærede Medlem, om han kunde ønske en Udvidelse af Søndagsfriheden for Tjenestefolk paa Landet. Jeg antager, at naar han naar til dette Punkt, ere hans Frihedsbestræbelser stansede. Jeg vilde ellers udtale dette, at da den gældende Lov var til Behandling her i Folketinget, vakte den almindelig Glæde og Tilfredshed trindt om i hele Landet, men den Indskrænkning eller det Afbræk i Købstædernes Omsetning, som vilde fremkomme ved, at man lukkede Butikkerne for dem i Maj og November, vakte betydelig Misfornøjelse. Jeg kan ogsaa udtale, at jeg den Gang paa Densens Begne rejste her over og talte med det Udvalg, der da var nedsat, og med andre Folketingsmænd om Sagen, og de gav mig allesammen Ret. Man skal imidlertid erindre, at Loven blev vedtaget ganske saa Dage før den 1ste April, da Rigsdagen skulde hjemsendes, og hvis der den Gang skulde være stillet Endringsforslag, som man ellers var tilbøjelig til, kunde Loven ikke være kommet ud. Det er andetsteds blevet udtalt, at den her foreslaede Foranstaltning vilde forlede Tjenestefolk til Svir, Drik og Dans o. s. v. Det vil jeg næsten betragte som en halv udfølsfuld Udtalelse, og jeg vil ogsaa betragte det som en Spøg, — og dert er jeg for en Gangs Skyld enig med det ærede Medlem for Hjørring Amts 2den Valgkreds — at Tjenestefolk skulde behøve saadan en Slags Formyndere. Jeg tror, at Følelsen for det sømmelige og for, hvad der passer sig, har faaet en saadan Fremgang blandt Tjenestefolk, at de nok kunne rejse ind til Byen, uden at de komme saaledes for Skade af nogen særlig Betydning. Hvis man overhovedet vil lægge saa megen Kærlighed for Dagen til Tjenestefolk, som det nu lader til, saa forekommer det mig, at De skulde vedtage Lovforslaget, saaledes som det foreligger. Det er et humanit Lovforslag over for Købstæderne, men det er tillige et humanit Lovforslag over for Tjenestefolkene, idet de købe deres Varer langt billigere inde i Købstæderne end ude paa Landet, og dert vil det ærede Medlem for Hjørring Amts 2den Valgkreds formodentlig straks give mig Ret.